

U WORDT VERDACHT

INHOUD

Deze brochure	3
Aanhouding en verhoor	3
Inverzekeringstelling	4
De reclassering	5
Verlenging van de inverzekeringstelling of niet	5
Beperkingen en rechten	6
Voorgeleiding bij de officier van justitie	6
Na de voorgeleiding	7
Begin van de voorlopige hechtenis: de bewaring	7
Gevangenhouding	7
Schema voorarrest	8
Beëindiging van de voorlopige hechtenis	9
Protesteren	9
Onderzoek door de rechter-commissaris	9
Verdere vervolging	10
Seponeren	10
Naar de rechter	10
Schadevergoeding	11
Bij wie kunt u wanneer terecht	12
Meer informatie	13

* Waar in deze brochure 'hij' staat, kan ook 'zij' worden gelezen.

Deze brochure

U wordt ervan verdacht een strafbaar feit te hebben gepleegd. In deze brochure kunt u lezen wat u te wachten staat, met welke personen u te maken kunt krijgen, hoe lang het voorarrest kan duren, en wat uw rechten en plichten zijn. In deze brochure vindt u een schema waarin u precies kunt zien hoe lang u mag worden vastgehouden voor verhoor, en hoe lang u in hechtenis kunt worden gehouden. Verder staat er wie u vragen kunt stellen in de verschillende fases van de procedure. Daarnaast kunt u met uw vragen altijd terecht bij uw advocaat of het Juridisch Loket. Achter in deze brochure staan andere brochures, adressen en internetsites vermeld waar u meer informatie kunt vinden.

Aanhouding en verhoor

U bent aangehouden door de politie, omdat u ervan wordt verdacht een strafbaar feit te hebben gepleegd. De politie zal u op het politiebureau verhoren. Zij kan u daar zes uur vasthouden. De nacht – tussen 24.00 uur 9.00 uur – wordt daarbij niet meegeteld. Als u dus 's avonds om 21.00 uur naar het politiebureau wordt gebracht voor verhoor, kan de politie u tot 12.00 uur 's middags de volgende dag op het bureau houden.

Als u door de politie aangehouden bent voor een strafbaar feit heeft u het recht om voor het verhoor een advocaat te raadplegen. De advocaat mag ook bij het verhoor aanwezig zijn. Er zijn twee situaties:

1. Als er voor het strafbaar feit waarvoor u aangehouden werd, voorlopige hechtenis is toegestaan, kunnen de kosten van rechtsbijstand door de Raad voor Rechtsbijstand worden vergoed. Voorwaarde hierbij is wel dat u gebruik maakt van een advocaat die deelneemt aan de piketregeling van de Raad voor Rechtsbijstand.
2. Als u werd aangehouden voor een minder ernstig strafbaar feit, waarvoor geen in verzekeringstelling mogelijk is, dan wordt het aan uzelf overgelaten om een advocaat in te schakelen en komen de kosten daarvan voor uw eigen rekening.

Inverzekeringstelling

Soms is zes uur niet voldoende. De politie heeft dan meer tijd nodig om de feiten boven water te krijgen. Een hulpofficier van justitie neemt de beslissing of u voor verder onderzoek moet blijven. Deze hulpofficier is meestal een hoge politiefunctionaris. Voordat hij de beslissing neemt, zal hij u verhoren. Vindt de hulpofficier van justitie dat u inderdaad langer moet blijven, dan zal hij een bevel tot inverzekeringstelling geven. De politie kan u met dit bevel in de hand nog eens 3 x 24 uur (inclusief de nacht) op het politiebureau houden. Van dit bevel tot inverzekeringstelling krijgt u een kopie.

Inverzekeringstelling is alleen mogelijk als het gaat om een feit waarvoor voorlopige hechtenis is toegestaan. In de wet staat welke feiten dat zijn, bijvoorbeeld diefstal, of een drugsdelict.

De politie/opsporingsdienst stelt de Raad voor Rechtsbijstand van uw inverzekeringstelling op de hoogte met het oog op het krijgen van rechtsbijstand.

Uw toegevoegde piketadvocaat zal u helpen totdat de rechter uitspraak in uw zaak heeft gedaan.

Wanneer is inverzekeringstelling mogelijk?

- Als het in het belang van het onderzoek nodig is dat u langer op het politiebureau blijft voor verhoor;
- Als de beslissing tot inverzekeringstelling is genomen door de hulpofficier van justitie;
- Als de hulpofficier van justitie u voordat hij die beslissing nam, heeft verhoord;
- Als voor het feit waarvan u wordt verdacht voorlopige hechtenis is toegestaan, bijvoorbeeld diefstal of een drugsdelict.

Toetsing van de inverzekeringstelling door de rechter-commissaris

Uiterlijk drie dagen en 15 uur na de aanhouding wordt u naar de rechter-commissaris gebracht en door hem gehoord. De rechter-commissaris werkt voor de rechtbank. Hij bepaalt of uw inverzekeringstelling terecht is. Ook komt het voor dat u door de rechter-commissaris al in bewaring wordt gesteld (zie hieronder). U kunt hem tijdens het verhoor vragen u vrij te laten. Hij zal dat doen als hij de inverzekeringstelling onrechtmatig vindt.

De reclassering

Ook de reclassering wordt door de politie gewaarschuwd als u in verzekering bent gesteld. De reclassering houdt zich bezig met mensen die met het strafrecht in aanraking komen. Zij probeert er vooral voor te zorgen dat iemand niet opnieuw een strafbaar feit pleegt.

De reclassering bezoekt elke verdachte. Samen met een medewerker van de reclassering kunt u bespreken welke problemen u hebt. Op basis van dit gesprek kan de reclassering een plan van aanpak opstellen om uw problemen aan te pakken. De reclassering kan in een vroeg stadium informatie over uw persoonlijke omstandigheden aan de officier van justitie geven. Deze informatie kan van belang zijn om te beoordelen of u langer mag worden vastgehouden.

Verlenging van de inverzekeringstelling of niet

Uw inverzekeringstelling duurt in eerste instantie drie dagen. In deze periode overlegt de politie met een officier van justitie wat er verder moet gebeuren. Er zijn drie mogelijkheden:

- De officier van justitie vindt dat u in het belang van het onderzoek nog langer moet worden vastgehouden. Hij kan de inverzekeringstelling op het politiebureau nog eens verlengen met maximaal 3 x 24 uur. Van dit bevel tot verlenging krijgt u een afschrift;
- De officier van justitie vindt dat u in het belang van het onderzoek niet langer vastgehouden hoeft te worden en geeft opdracht u in vrijheid te stellen;
- De officier van justitie vindt het onderzoek ver genoeg gevorderd om een beslissing te kunnen nemen over de verdere gang van zaken. U wordt dan aan hem voorgeleid (zie pag. 6).

Beperkingen en rechten

Als het nodig is, kan de politie u op het politiebureau bepaalde beperkingen opleggen. U mag bijvoorbeeld niet telefoneren of post verzenden. De politie heeft het recht u te fouilleren. Men kan u ook verbieden om met bepaalde personen contact te hebben. Bepaalde voorwerpen en kledingstukken kunnen u tijdelijk worden afgenomen. En u kunt, als u eenmaal in verzekering bent gesteld, worden gefotografeerd. Soms worden ook vingerafdrukken genomen. De politie kan ook voorwerpen in beslag nemen die van belang kunnen zijn voor het onderzoek. Als u het niet eens bent met de inbeslagneming kunt u daarover uw beklag doen bij de rechtbank. Uw advocaat kan u hierover meer informatie geven. De genoemde beperkingen zijn niet uitputtend. In de praktijk kunnen u ook andere beperkingen worden opgelegd.

U hebt ook bepaalde rechten. U hebt bijvoorbeeld het recht om tweemaal per dag in de buitenlucht te zijn (te luchten) als dit op het bureau waar u wordt vastgehouden tenminste mogelijk is. Ook hebt u het recht om eten te bestellen. Dat moet u dan wel zelf betalen. U hebt verder met uw advocaat en onder bepaalde voorwaarden recht op inzage in de stukken. Als u een vreemdeling in Nederland bent, hebt u het recht om uw ambassade of consulaat in Nederland in te laten lichten over uw arrestatie. Dit gebeurt alleen als u daar uitdrukkelijk om vraagt. Ook kan een consulaire vertegenwoordiger u bezoeken, als u dat wil én als dat wordt toegestaan.

Voorgeleiding bij de officier van justitie

Na afloop van de in verzekeringstelling wordt u naar het bureau van de officier van justitie gebracht. Dat bureau heet het parket. U wordt dan, zoals het heet, voorgeleid. De officier van justitie heeft uw dossier al van de politie ontvangen. Hij weet dus wat u zelf hebt verklaard in uw proces-verbaal, wat eventuele getuigen hebben verteld, welke sporen er zijn gevonden, en meer informatie over het onderzoek. Als de reclassering een rapport over u heeft gemaakt, heeft de officier dat ook. Verder weet hij of u al eerder in contact bent geweest met politie of justitie. Als u wordt voorgeleid, zal de officier van justitie u vragen stellen over wat er precies is gebeurd.

Na de voorgeleiding

Na de voorgeleiding zijn er twee mogelijkheden:

- De officier van justitie vindt het niet nodig dat u nog langer wordt vastgehouden. U wordt dan in vrijheid gesteld. Dit betekent overigens niet dat u overal vanaf bent. De vervolging kan gewoon verder gaan. Als de officier van justitie besluit u verder te vervolgen, dus als hij de zaak voor de rechter wil laten komen, dan krijgt u uw dagvaarding mee of ontvangt deze thuis (zie verder onder het kopje ‘Verdere vervolging’);
- De officier van justitie vindt dat u nog langer moet worden vastgehouden. Hij zal de rechter-commissaris vragen om een bevel tot bewaring af te geven. De rechter-commissaris zal u vervolgens horen, eventueel met uw advocaat. U kunt dan vertellen wat u van de zaak vindt.

Begin van de voorlopige hechtenis: de bewaring

Als de rechter-commissaris het verzoek van de officier van justitie toewijst, dan geeft hij een bevel tot bewaring. Hiermee begint uw voorlopige hechtenis. Meestal wordt u overgebracht naar een huis van bewaring. Het kan ook zijn dat u weer wordt teruggebracht naar het politiebureau; dit heet preventief zitten. De bewaring duurt maximaal veertien dagen en kan niet worden verlengd.

Gevangenhouding

Na veertien dagen eindigt uw inbewaringstelling. Als de officier van justitie vindt dat u in voorlopige hechtenis moet blijven, dan zal hij de rechtbank om een bevel tot gevangenhouding vragen. Ook de gevangenhouding is een onderdeel van uw voorlopige hechtenis. Voordat de rechtbank hierover een beslissing neemt, roept de rechter u op. U kunt dan opnieuw uw mening geven. Een bevel tot gevangenhouding geldt voor maximaal 90 dagen. Als dit bevel voor kortere termijn wordt gegeven, kan het tot maximaal 90 dagen worden verlengd als de officier van justitie de rechtbank daarom vraagt.

Schema voorarrest

Aanhouding voor verhoor	door:	de politie
	tijd:	6 uur (tijd tussen 00.00-09.00 uur geldt niet)
	plaats:	politiebureau
Eventueel kan het verhoor worden verlengd*:	door:	de politie
	tijd:	6 uur (tijd tussen 00.00-09.00 uur geldt niet)
	plaats:	politiebureau
Inverzekeringstelling	door:	de (hulp)officier van justitie
	tijd:	maximaal 6 dagen (2 x drie dagen)
	plaats:	politiebureau
Bewaring	door:	rechter-commisaris
	tijd:	maximaal 14 dagen
	plaats:	huis van bewaring of politiebureau
Gevangenhouding	door:	de rechtbank
	tijd:	maximaal 90 dagen
	plaats:	huis van bewaring of gevangenis (na veroordeling in eerste aanleg)

* Dit verhoor heeft slechts tot doel om de identiteit van de verdachte vast te stellen als er geen voorlopige hechtenis voor het feit is toegelaten.

Het totaal van de dagen dat u hebt vastgezeten vóór uw eventuele veroordeling heet voorarrest. Na veroordeling worden de dagen dat u in voorarrest hebt gezeten van een eventuele straf afgetrokken.

Beëindiging van de voorlopige hechtenis

De voorlopige hechtenis (bewaring en gevangenhouding bij elkaar) kan tussentijds worden beëindigd. Dat betekent dat u vrij komt. Als de voorlopige hechtenis wordt geschorst, komt u vrij onder bepaalde voorwaarden. Als u zich daar niet aan houdt, kunt u weer worden vastgezet. U kunt zelf vragen om opheffing of schorsing van de voorlopige hechtenis. Uw advocaat kan u hierover informeren. De rechtbank beslist op uw verzoek.

Protesteren

U kunt tegen een bevel tot gevangenhouding of de verlenging daarvan in hoger beroep gaan bij het gerechtshof. Hiervoor hebt u drie dagen de tijd. U kunt maar één keer in hoger beroep gaan. Als u dus tegen het eerste bevel tot gevangenhouding hoger beroep hebt aangetekend, kunt u dat niet meer doen tegen een verlenging. Bent u tegen de eerste verlenging in hoger beroep gegaan, dan kunt u dat niet meer tegen een tweede verlenging doen. Uw advocaat kan u meer vertellen over deze procedure.

Onderzoek door de rechter-commissaris

Soms wil de officier van justitie extra onderzoek doen, voordat hij een beslissing neemt. Hij wil bijvoorbeeld meer feiten boven tafel krijgen, of extra bewijzen vergaren. Omdat dit onderzoek verder gaat dan het politieonderzoek, moet de rechter-commissaris daar toestemming voor geven. Ook kan hij de politie of de officier van justitie een aantal bevoegdheden geven in het kader van het onderzoek, zoals het openmaken van post, het afluisteren van telefoongesprekken en het doorzoeken van een woning. De rechter-commissaris kan dieper op uw persoonlijke situatie ingaan dan de politie. Zo kan hij de reclassering vragen een voorlichtingsrapport over u te maken, en eventueel kan hij een psychiatrisch rapport vragen. Het kan zijn dat u daarom ter observatie moet worden opgenomen in een ziekenhuis of kliniek. U kunt zelf aan de rechter-commissaris vragen of hij getuigen wil horen die

uw verhaal kunnen bevestigen. Uw advocaat kan aan de rechter-commissaris een verzoek doen om ook andere onderzoekshandelingen in uw belang te verrichten. Als de rechter-commissaris vindt dat het onderzoek klaar is, stuurt hij alle stukken naar de officier van justitie. De officier van justitie zal vervolgens moeten beslissen of hij de vervolging tegen u verder voortzet of niet.

Verdere vervolging

Verdere vervolging betekent dat de officier van justitie uw zaak aan de rechter wil voorleggen. U krijgt in dat geval een dagvaarding om voor de rechter te verschijnen.

Seponeren

De officier van justitie kan ook besluiten om uw zaak te seponeren. Hij ziet dan af van verdere vervolging, uw zaak wordt dus niet aan de rechter voorgelegd. De politie en de officier van justitie bewaren de gegevens over de zaak wel. Als u nog eens wordt aangehouden, worden deze gegevens erbij gehaald.

Naar de rechter

Bent u inmiddels op vrije voeten gesteld, maar wordt uw zaak wel voortgezet, dan ontvangt u uw dagvaarding thuis. Een dagvaarding is een soort brief waarin staat waarvan u wordt verdacht en wanneer u waar moet verschijnen voor de rechter. Zit u nog in voorarrest, dan ontvangt u uw dagvaarding in het huis van bewaring. Als de rechtbank twee keer een bevel tot gevangenhouding heeft verlengd en u hebt nog steeds geen dagvaarding ontvangen, dan moet u worden vrijgelaten. Het totale voorarrest kan maximaal 110 dagen duren: zes dagen in verzekeringstelling, 1x14 dagen bewaring en 90 dagen gevangenhouding. De eventuele rechtszitting begint binnen deze termijn. Als u vast zit, terwijl het vooronderzoek nog niet is afgerond, loopt uw voorarrest door totdat de rechter een uitspraak in uw zaak heeft gedaan. Meer informatie over de gang van zaken op de zitting vindt u in de folder 'U moet terechtstaan'.

Als de rechter uitspraak heeft gedaan in uw zaak en u wordt veroordeeld (dit is de veroordeling in eerste aanleg), dan wordt u overgebracht van het huis van bewaring naar de gevangenis.

Als u het niet eens bent met de uitspraak van de rechter kunt u daartegen binnen veertien dagen hoger beroep instellen. U kunt vervolgens schriftelijk aangeven waarom u vindt dat uw zaak in hoger beroep moet worden behandeld. Wie hoger beroep aantekent, komt niet vanzelfsprekend bij de hogere rechter. In een aantal gevallen kijkt de voorzitter van het gerechtshof eerst of een behandeling van de zaak in hoger beroep wel nodig is. Dat is vooral zo als het gaat om minder zware zaken. Als de voorzitter vindt dat het hoger beroep niet wordt behandeld, wordt daarmee de uitspraak van de rechtbank definitief. Tegen deze beslissing kunt u geen bezwaar maken. Als de voorzitter wel vindt dat hoger beroep mogelijk is, zal het gerechtshof in hoger beroep uw zaak behandelen en uitspraak doen. Tegen deze uitspraak kunt u in beginsel binnen veertien dagen beroep in cassatie instellen bij de Hoge Raad. De Hoge Raad is de hoogste rechter in ons land. Hij kijkt niet opnieuw naar de feiten, maar beoordeelt alleen of de andere rechters het recht goed hebben toegepast.

Schadevergoeding

Als u in voorarrest hebt gezeten en uw zaak eindigt zonder dat u een straf of maatregel krijgt opgelegd, dan kunt u om schadevergoeding vragen. Uw advocaat kan u daarbij helpen.

Bij wie kunt u wanneer terecht

Als u vragen hebt over uw strafzaak of over uw voorarrest, kunt u daarover in de eerste plaats natuurlijk met uw advocaat praten. U kunt ook zelf de personen benaderen die met uw zaak te maken hebben. U kunt dan het beste een brief schrijven. Hieronder staat in welke fase van de hele procedure u zich tot wie kunt richten. In zeer dringende gevallen kunt u ook om een gesprek vragen.

Tijdens de invezekeringstelling:	officier van justitie en rechter-commissaris
Tijdens de bewaring:	officier van justitie, rechter-commissaris en raadkamer van de rechtbank
Tijdens de gevangenhouding:	raadkamer van de rechtbank
In de periode tussen dagvaarding en de uitspraak	officier van justitie en de voorzitter van de strafkamer
Na de uitspraak:	officier van justitie
Bij het gerechtshof (in hoger beroep)	
In de periode voor de dagvaarding:	hoofdadvoocaat-generaal
In de periode tussen dagvaarding en de uitspraak:	hoofdadvoocaat-generaal en de voorzitter van de strafkamer van het gerechtshof
Daarna:	hoofdadvoocaat-generaal

Meer informatie

U vindt de rechterlijke organisatie ook op internet: www.rechtspraak.nl. Hier kunt u onder meer terecht voor adressen van rechtbanken en informatie over procedures bij de rechter. Informatie over het ministerie van Veiligheid en Justitie vindt u op www.justitie.nl. Ook het Openbaar Ministerie heeft een eigen site www.om.nl.

Ook over andere onderwerpen op het gebied van rechtspraak zijn brochures beschikbaar.

U kunt de brochures downloaden op www.rijksoverheid.nl/documenten.

Deze brochure is een uitgave van de Raad voor de rechtspraak, afdeling Communicatie, postbus 90613, 2500 EH Den Haag. Aan de inhoud kunnen geen rechten worden ontleend.

Januari 2016

